

Espoon hiippakunta

SIVUTOIMI

1. SIVUTOIMEN KÄSITE

1.1. Palkattu tehtävä ja harrastustoiminta

Sivutoimeksi katsotaan virkasuhde, palkattu työ tai pysyväisluonteinen tehtävä, josta viranhaltijalla on oikeus kieltäytyä sekä ammatin, elinkeinon ja liikkeen harjoittaminen. Sivutoimen ja harrastustoiminnan raja kulkee rahallisen korvauksen saamisessa. Lähes mistä tahansa harrastustoiminnasta voi tulla palkattu työ tai tehtävä, mikäli siitä aletaan maksaa rahallista korvausta. Oikeuskäytännössä on suljettu pois sivutoimien piiristä virkatehtäviin kuuluvat työt ja sellaiset luottamustehtävät, joista henkilö ei voi kieltäytyä, sekä tavanomainen yhdistystoiminta siitä saatavine kokouspalkkioineen. Jos asianomainen viranomaisen määrää virkamiehen tai esittää tätä tehtävään, kysymyksessä ei ole lupaa tai ilmoitusta edellyttävä sivutoimi.

1.2. Tehtävien satunnaisuus

Sivutoimena ei pidetä satunnaista tehtävää. Satunnaisuus tarkoittaa kertaluonteisuutta tai tilapäisyyttä.

2. SIVUTOIMEN HOITAMINEN TYÖAIKANA/VAPAA-AIKANA

Lähtökohtana on, että viranhaltija ei saa ottaa eikä pitää sivutoiminta, joka edellyttää työajan käyttämistä sivutoimeen kuuluvien tehtävien suorittamiseen. Pääsääntönä on, että työaika käytetään vain virkatehtävien hoitamiseen. Työaikana harjoitettava sivutoimi voi tulla vain poikkeuksellisesti kysymykseen. Näissä tilanteissa voi olla kysymys sivutoimesta, joka on hyödyllinen myös työnantajan kannalta. Sivutoimi voi esimerkiksi lisätä henkilön ammattitaitoa omissa virkatehtävissään. Sivutoimen harjoittaminen työaikana edellyttää sivutoimilupaa.

Sivutoimilupa vaaditaan aina päätoimiselta viranhaltijalta, jolla ei ole kiinteää työaika. Työajattoman viranhaltijan on näin ollen haettava sivutoimilupaa myös vapaapäivinänsä tekemästään sivutoimesta.

3. SIVUTOIMILUVAN HAKEMINEN

Viranhaltijan on haettava lupaa sivutoimeensa kuuluvien tehtävien suorittamiseksi. Mikäli hän kieltäytyy hakemasta sivutoimilupaa, työnantaja voi ryhtyä toimenpiteisiin, esim. antamalla varoituksen.

Sivutoimilupaa haetaan ennen sivutoimen aloittamista. Hakemus ja ilmoitus on yksilöitävä niin, että niistä käyvät ilmi sivutoimen sallittavuuden kannalta olennaiset asiat. Näitä ovat esimerkiksi sivutoimen laatu, sen vaatima työmäärä ja sivutoimen kesto. Sivutoimen enimmäislaajuus on yleensä maksimissaan 10 tuntia /viikko. Sivutoimilupa myönnetään yleensä määräajaksi, noin kaksi vuotta kerrallaan.

Sivutoimiluvasta päättää työnantaja. Tuomiokapituli päättää sivutoimiluvan myöntämisestä seurakunnan papin viran ja lehtorin viran haltijalle. Sivutoimilupahakemukseen tulee liittää kirkkoherran/kirkko- tai seurakuntaneuvoston lausunto. Kirkkoherra liittää omaan sivutoimilupahakemukseensa kirkko- tai seurakuntaneuvoston lausunnon. Seurakuntayhtymän asianomainen viranomaisen päättää sivutoimiluvan myöntämisestä seurakuntayhtymän viranhaltijalle. Seurakuntayhtymän tulee ilmoittaa tuomiokapitulille papille myönnetystä sivutoimiluvasta.

4. HARKINTAVALTA SIVUTOIMILUVAN MYÖNTÄMISESSÄ

Sivutoimilupa voidaan myöntää harkinnan mukaan. Harkinnassa on otettava huomioon,

- a) että viranhaltija ei saa sivutoimen vuoksi tulla esteelliseksi tehtävässään;
- b) että sivutoimi ei saa vaarantaa luottamusta tasapuolisuuteen viranhoidossa;
- c) ettei sivutoimi muutoinkaan saa haitata viran asianmukaista hoitamista;
- d) ettei sivutoimi kilpailevana toimintana ilmeisesti vahingoita työnantajaa.

Sivutoimi voi haitata tehtävien asianmukaista hoitamista esimerkiksi rasittavuutensa takia, jolloin sitä ei voida pitää sallittavana.

Sivutoimilupa voidaan myöntää myös määräajaksi ja rajoitettuna. Lupa voidaan peruuttaa. Tarvittaessa sivutoimeen käytetystä ajasta voidaan pyytää selvitys. Sivutoimilupa merkitään nimikirjaan, jos sellaista viranhaltijasta pidetään.

5. JULKISUUS

Sivutoimilupaa koskevat hakemukset ja sivutoimi-ilmoitukset ovat julkisia asiakirjoja, jollei niissä ole sellaisia tietoja, jotka on erikseen säädetty salassa pidettäviksi. Sivutoimia koskevat viranomaisen päätökset ovat niin ikään julkisia edellä kerrotuin rajoituksin.

6. MUUTOKSENHAKU

Sivutointa koskevaan päätökseen voidaan hakea muutosta. Viranomaisen päätökseen liitetään muutoksenhakuosoitus.

7. ILMOITUS SIVUTOIMESTA

Jos viranhaltija hoitaa sivutointaan vapaa-aikanaan, hänen on kuitenkin tehtävä ilmoitus sivutoimestaan työnantajalle. Työnantaja voi kieltää sivutoimen harjoittamisen samoin perustein kuin sivutoimiluvankin.

Laki evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta 4:27 § (653/2023)

Sivutoimi ja kilpaileva toiminta

Sivutoimella tarkoitetaan virkasubdetta, palkattua työtä ja pysyväisluonteista tehtävää, josta viranhaltijalla on oikeus kieltäytyä, sekä ammatin, elinkeinon ja liikkeen harjoittamista. Viranhaltija ei saa ottaa vastaan eikä pitää sellaista sivutointa, joka edellyttää työajan käyttämistä sivutoimeen kuuluvien tehtävien hoitamiseen, ellei työnantaja hakemuksesta myönnä siihen lupaa. Sivutoimilupa vaaditaan myös päätoimiselta viranhaltijalta, jolla ei ole kiinteää työaikaa. Päätösvallassa myöntää sivutoimilupa seurakunnan papin viran ja lehtorin viran haltijalle säädetään kirkkolaisissa.

Sivutoimilupa voidaan myöntää määräajaksi tai muutoin rajoitettuna. Harkittaessa sivutoimiluvan myöntämistä on otettava huomioon, että viranhaltija ei saa sivutoimen vuoksi tulla esteelliseksi tehtävässään. Sivutoimi ei saa vaarantaa luottamusta tasapuolisuuteen tehtävän hoidossa tai muuten haitata tehtävän asianmukaista hoitamista. Sivutoimena ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, joka kilpailevana toimintana ilmeisesti vahingoittaa työnantajaa. Viranhaltija ei saa virkasubteen kestäessä ryhtyä kilpailevan toiminnan valmisteleiseksi sellaisiin toimenpiteisiin, joita ei voida pitää hyväksyttävänä.

Muusta kuin 1 momentissa tarkoitettusta sivutoimesta viranhaltijan on tehtävä ilmoitus työnantajalle.

Työnantaja voi 2 momentissa tarkoitetuilla perusteilla ja varattuaan viranhaltijalle tilaisuuden tulla kuulluksi:

- 1) *kieltää muun kuin 1 momentissa tarkoitettun sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen;*
- 2) *peruuttaa sivutoimiluvan.*